

מסכת מעשר שני

פרק ב

א. מַעֲשֵׂר שְׁנִי, נָטוֹ לְאַכְלָה וּלְשַׁתְּיהָ וּלְסִיכָּה, לְאַכְלָן דָּבָר שַׁדְרָכוֹ לְאַכְלָן, לְסֻוֹה דָּבָר שַׁדְרָכוֹ לְסֻוֹה. לֹא יִסּוֹה יִין וְחַמֵּץ, אֲבָל סֶה הַוָּא אֶת הַשְּׁמָן. אֵין מִפְטָמִין שְׁמָן שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי, וְאֵין לוֹקָחֵין בְּדִמי מַעֲשֵׂר שְׁנִי שְׁמָן מִפְטָם, אֲבָל מִפְטָם הַוָּא אֶת הַיּוֹן. נִפְלֵל לְתוֹכוֹ דְּבָשׂ וְתְּבִילָין וְהַשְּׁבִיחָוּ, הַשְּׁבָח לְפִי חַשְׁבָוּן. דָּגִים שְׁגַתְבָּשָׁלוּ עִם הַקְּפָלוֹתֹת שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי וְהַשְּׁבִיחָוּ, הַשְּׁבָח לְפִי חַשְׁבָוּן. עַפְתָּה שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי שְׁאָפָאָה וְהַשְּׁבִיחָה, הַשְּׁבָח לְשָׁנִי. זֶה הַכָּל, כָּל שְׁשָׁבָחוּ נֶגֶר, הַשְּׁבָח לְפִי הַחַשְׁבָוּן. וְכָל שְׁאֵין שְׁבָחוּ נֶגֶר, הַשְּׁבָח לְשָׁנִי:

ב. רַبִּי שְׁמַעַן אוֹמֵר, אֵין סְכִין שְׁמָן שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי בִּירוּשָׁלים. וְחַכְמִים מִתְּרִינוּ. אָמְרוּ לוֹ לִרְבִּי שְׁמַעַן, אִם הַקָּל בְּתִרְוּמָה חֲמֹרָה, לֹא נִגְלֵל בְּמַעֲשֵׂר שְׁנִי הַקָּל. אָמַר לָהֶם, מָה, לֹא, אִם הַקָּל בְּתִרְוּמָה הַקְּמֹרָה מִקְוָם שַׁהְקָל בְּכֶרֶשִׁינִים וּבְתַלְפּוֹן, נִגְלֵל בְּמַעֲשֵׂר שְׁנִי הַקָּל מִקְוָם שֶׁלֹּא הַקָּל בְּכֶרֶשִׁינִים וּבְתַלְפּוֹן:

ג. תַּלְפָנוּ שֶׁל מִעֵשֶׂר שְׁנִי, תָּאכַל צְמֻחֹנִים. וּשֶׁל פְּרוּמָה, בֵּית שְׁמָאי אָוּמָרים, כֹּל מִעֵשֶׂר בְּטַהֲרָה, חֹזֶץ מִתְפִּיכָתָה. וּבֵית הַלְּל אָוּמָרים, כֹּל מִעֵשֶׂר בְּטַמָּאָה, חֹזֶץ מִשְׁרִיכָתָה:

ד. כְּרַשְׁנִי מִעֵשֶׂר שְׁנִי, יָאכְלוּ צְמֻחֹנִים, וְנִגְנְסִין לִירוֹשָׁלִים וַיּוֹצְאִין. גַּטְמָאוּ, רַבִּי טְרָפּוֹן אָוּמָר, יְתַחַלְקֵוּ לְעַסּוֹת, וְחַכְמִים אָוּמָרים, יְפֹדוּ. וּשֶׁל פְּרוּמָה, בֵּית שְׁמָאי אָוּמָרים, שׂוּרִין וְשַׁפִּין בְּטַהֲרָה, וּמְאַכְּלִין בְּטַמָּאָה. וּבֵית הַלְּל אָוּמָרים, שׂוּרִין בְּטַהֲרָה, וְשַׁפִּין וּמְאַכְּלִין בְּטַמָּאָה. שְׁמָאי אָוּמָר, יָאכְלוּ צָרִיד. רַבִּי עֲקִיבָא אָוּמָר, כֹּל מִעֵשֶׂרְךָ בְּטַמָּאָה:

ה. מִעוֹת חַלִּין וּמִעוֹת מִעֵשֶׂר שְׁנִי שְׁגַתְפּוֹרִוּ, מַה שְׁלַקְתָּ, לְקַט לְמִעֵשֶׂר שְׁנִי, עַד שִׁינְשָׁלִים, וְהַשָּׁאֵר חַלִּין. אִם בְּלֵל וְחַפּוֹן, לְפִי חַשְׁבּוֹן. זֶה הַכָּלֵל, הַמְתַלְקָטִים, לְמִעֵשֶׂר שְׁנִי. וְנִגְבְּלִים, לְפִי חַשְׁבּוֹן:

ו. סְלֻעַּת שֶׁל מִעֵשֶׂר שְׁנִי וּשֶׁל חַלִּין שְׁגַת עַרְבּוֹ, מְבֵיא בְּסָלָעַ מִעוֹת וְאָוּמָר, סְלֻעַּת שֶׁל מִעֵשֶׂר שְׁנִי, בְּכָל מִקּוֹם שְׁהִיא, מִתְחַלֵּת עַל הַמִּעוֹת הָאַלְיָוִת, וּבָכָר אֶת הַיְּפָה שְׁבָה, וּמִתְחַלֵּן עַלְיָה, מִפְנֵי שְׁאָמְרוּ, מִתְחַלֵּין כְּסָף עַל נִחְשָׁת מְדַחָק, וְלֹא שְׁיִתְקַיִם כֵּן, אֶלָּא חֹזֶר וּמִתְחַלֵּם עַל הַכָּסֶף:

ג. בית שמאלי אומרים, לא יעשה אדם את סלעיו דינרי זהב, ובית הילל מתיירין. אמר רבי עקיבא, אני עשתי לרבות גמליאל ולרבי יהושע את כספו דינרי זהב:

ה. הפורט סלע מעות מערש שני, בית שמאלי אומרים, כל הסלע מעות. ובית הילל אומרים, שקל כסף ו שקל מעות. רבי מאיר אומר, אין מחלוקת כסף ופרות על הכסף, וחכמים מתיירין:

ט. הפורט סלע של מערש שני בירושלים, בית שמאלי אומרים, כל הסלע מעות. ובית הילל אומרים, שקל כסף ו שקל מעות. הקניון לפניו חכמים אומרים, בשלשה דינרי כסף ודינר מעות. רבי עקיבא אומר, שלשה דינרין כסף, ורביעית מעות. רבי טרפון אומר, ארבעה אספרי כסף. שמאלי אומר, ינήנה בחנות ויאכל בנטה:

י. מי שהיה מקצת בניו טמאין ומקטן טהורין, מגיח את הסלע ואומר, מה שהטהוריים שותים, סלע זו מחלוקת עליון. נמצאו טהורין וטמאים שותין מבד אחד: